

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1924 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om ändring i rubriken nr 403 i tulltaxan. (1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 143, har herr *Starbäck* hemställt, att riksdagen måtte besluta följande förändrade lydelse av tulltaxerubriken 403:

»Vävnader av ull, även i förening med annat spånadsämne med undantag av silke — — — — —

kostymvävnader, vägande pr kv.-m. 250 gr. eller däröver, och innehållande trådar helt eller delvis av silke, så framt silket utgör högst 5 % av vävnadens hela vikt; 1 kg. kr. 2:50.»

De bestämmelser i tulltaxan, som den förevarande motionen berör, hava följande lydelse:

Utskottet.
Gällande bestämmelser.

	Kvantitet för tullberäkningen	Tullsats	
		Kronor	öre
Vävnader, ej särskilt nämnda:			
av silke i förening med mer än 15 procent annat spånadsämne (halvsiden):			
oblekta och ofärgade, vägande per kvm. 100 gram eller därunder			
<i>Anm.</i> Såsom oblekt — — — — eller blekta.			
365 andra slag	1 kg.	10	—
<i>Anm.</i> Yllekostymvävnader, vägande 300 gram eller däröver per kvm. och innehållande trådar, helt eller delvis av silke, hänföras, så framt silket utgör högst 3 procent av vävnadens hela vikt, till vävnader av ull. Till grund för bestämmande av den medgivna procenthalten av silke lägges i fråga om trådar delvis av silke endast vikten av det i sagda trådar förekommande silket.			
<i>Anm. till n:r 363—365.</i> Vid bestämmande — — — — över-spunnet garn.			
<i>Anm. till n:r 361—365.</i> Avdrag i — — — — under transport.			
403 Vävnader av ull, även i förening med annat spånadsämne med undantag av silke:			
kostymvävnader, vägande per kvm. 300 gram eller däröver, och innehållande trådar, helt eller delvis av silke, såframt silket utgör högst 3 procent av vävnadens hela vikt	1 kg.	2	50
<i>Anm.</i> Till grund för bestämmande av den medgivna procenthalten av silke lägges i fråga om trådar delvis av silke endast vikten av det i sagda trådar förekommande silket.			

Enligt ovan intagna bestämmelser i tulltaxan skola yllekostymvävnader, som innehålla trådar, helt eller delvis av silke, hänföras, försåvitt vävnadens vikt per kvadratmeter uppgår till 300 gram eller däröver och silket utgör högst 3 procent av vävnadens vikt, till vävnader av ull, rubriken 403, med en tull av 2 kronor 50 öre per kilogram, men därest vikten är lägre eller silkets procentsats är högre än nyss angivits, till halvsidenvävnader, rubriken 365, med en tull av 10 kronor per kilogram.

Yllekostymvävnader, utan inslag av silke och vägande per kvadratmeter mer än 200 gram men ej mer än 700 gram, draga en tull av en krona 75 öre per kilogram (rubrik 405).

Motionen.

Det föreliggande förslaget avser dels en nedsättning av viktgränsen för till rubrik 403 hänförliga kostymvävnader från 300 till 250 gram per kvadratmeter dels ock en höjning av procentsatsen för silke, som må ingå i sådana vävnader, från 3 till 5 procent av vävnadens hela vikt.

Till stöd för motionen har anförts bland annat följande. Genom den av 1921 års riksdag beslutade höjningen av vissa finanstullar, innefattande för halvsidenvävnader, hänförliga till rubriken 365, en höjning av tullsatsen från 3 till 10 kronor per kilogram, hade de yllekostymvävnader, som jämlikt gällande bestämmelser skulle tullbehandlas enligt denna rubrik och vilka vore att anse såsom vanliga kostymtyger, drabbats av en oskäligt hög tull. De uti ifrågavarande vävnader invävda silkestrådarna förhöjde i mycket ringa mån varans inköpspris. Bestämmande för priset vore kvaliteten av det garn, som användes vid tillverkningen. Med gällande tullsats kunde en billigare yllevävnad på den grund att den vore något silkesförande draga en ofantligt mycket högre tull än ett dyrbarare kostymtyg, tillverkat av ren ull. Vid tullförhöjningen hade icke vederbörlig hänsyn tagits till lättare herrkostymvävnader, som nu kunde falla under den antagligen för damkostymvävnader avsedda lyxtullsatsen. Sistberörda slag av vävnader understege i allmänhet en vikt av 250 gram per kvadratmeter. För framställande av mönstereffekter i yllekostymvävnader tarvades i någon mån inslag av silke, vilket verkade att lättare kostymvävnader, med endast ringa mönster uti, fölle under den för halvsidenvävnader gällande tullsatsen. Import av ifrågavarande vävnader borde icke anses såsom lyximport.

Utredning.

Utskottet har vid behandlingen av det föreliggande förslaget anlitat sakkunnigt biträde av byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén, vilken efter verkställd utredning till utskottet överlämnat en promemoria av i huvudsak följande lydelse:

Inslag av silke i ifrågavarande vävnader avser att åstadkomma ränder eller annan mönstereffekt. Anledningen till att silke härför måste användas har uppgivits vara den, att vid inträffande krympning av vävnaden silket bättre än mercericerad bomull eller annat spånadsämne följer förändringarna hos ullgarnet. Då vävnaden bliver »trådsliten», framträda också bomullstrådarna på ett mindre tilltalande sätt. Mängden av silke, som ingår i vävnaderna, har visat sig växla från 1 till 6 à 7 procent av vävnadens hela vikt. De

fall, da procentsatsen uppgått till 5 eller däröver, hava emellertid varit mera sällan förekommande, under det att däremot 3—5 procent silke förekommer ganska ofta.

Huruvida mängden ingående silke över- eller understiger den angivna procentsatsen, kan även en tränad tulltjänsteman i gränsfallen ej bedöma enbart genom okulär besiktning, utan måste detta ske genom vägning. Man utstansar sålunda ur vävnadsstycket en mindre del (vanligen $\frac{1}{2}$ kvadratdecimeter), vars vikt konstateras, avskiljer härur samtliga silketradar, vilka likaledes uppvägas med största noggrannhet. Denna procedur är givetvis mycket tidsödande och kräver känsligare vågar än som för närvarande sta till många tullförvaltningars förfogande, varigenom tullbehandlingen å sådana platser ytterligare fördröjes. Då införseln av dessa vävnader ofta sker genom skradderifirmor i kvantiteter, avsedda endast för en eller annan kostym eller ett eller annat par benkläder, ser importören ogärna, att utstansning äger rum. Detta skulle i än högre grad undvikas, därest procentsatsen för silket höjdes till 7 procent. Hur än procentsatsen bestämmes, uppstå givetvis gränsfall, då en ingående undersökning måste tillgripas. Sådana fall skulle emellertid, även om procentsatsen höjes i enlighet med motionärens förslag, såsom ovan anförts, bliva betydligt mera sällan förekommande än nu, varför även en sådan ändring skulle medföra en lättnad för tullbehandlingen.

Vad vävnadernas vikt per kvadratmeter beträffar, torde denna hava fastställt till 300 gram per kvadratmeter för att härigenom erhålla en lämplig avgränsning av herrkostymvävnader till skillnad från vävnader till damdräkter. Emellertid har erfarenheten givit vid handen, att även i detta avseende en jämkning är av behovet påkallad, och synes i sådant avseende den föreslagna sänkningen till 250 gram vara väl avvägd. Den nuvarande gränsen 300 gram ligger så, att fråga allt för ofta uppstår, huruvida vävnaden faller över eller under denna gräns. Det har sålunda förekommit exempel på, att en vävnad, som av fabrikanten garanterats väga över 300 gram, vid tullbehandlingstillfället något understigit denna vikt, varvid debitering skett efter den högre tullsatsen. Med den skillnad, som för närvarande är gällande mellan halvsiden och till rubrik 403 hänförliga vävnader, har en försiktig importör ansett sig böra säkerställa sig mot den högre tullsatsen genom att träffa överenskommelse om varans returnering, därest den högre tullsatsen skulle komma att tillämpas. Statskassan gör sålunda i regel ingen förlust genom den ifrågasatta ändringen vare sig i ena eller andra avseendet.

Även vid den ifrågasatta sänkningen av viktgränsen uteslutes icke möjligheten av att vissa kostymvävnader, i vilka silke ingår, kunna komma att drabbas av halvsidentullen. Det har emellertid från sakkunnigt hall upplysts, att så lätta kostymvävnader, beträffande vilka detta förhållande kan inträffa, äro så sällsynta, att hänsyn till desamma vid frågans bedömande ej behöver tagas.

Några betänkligheter ur tullteknisk synpunkt mot viktgränsens sänkning beträffande möjligheten att skilja kostymvävnader från tyger till damdräkter föreligga icke, enär de sistnämnda alltid lära tillverkas i mindre bredder än herrkostymvävnader.

Slutligen torde böra framhållas, att, enligt vad som upplysts, den inhemska tillverkningen på ifrågavarande område företrädesvis omfattar standardtyper av vävnader och beträffande mönster endast har ett begränsat urval att erbjuda.

Ovan återgivna, nu gällande bestämmelser hava i huvudsak samma lydelse som motsvarande delar av 1906 års tulltaxekommittés förslag. Enligt detsamma skulle sålunda yllekostymvävnader, vägande per kvadratmeter

300 gram eller däröver och innehållande trådar, helt eller delvis av silke, hänföras, såframt silket utgjorde högst 3 procent av vävnadens hela vikt, icke till halvsidenvävnader utan till vävnader av ull. I motiveringen till förslaget i berörda del anförde kommittén, att det här vore fråga om sådana, huvudsakligen till manskläder avsedda yllevävnader, vilka innehölle effekttrådar av silke, enstaka eller flera tillsammans men dock icke på ytan så framträdande, att varan därigenom förlorade sin karaktär av yllevävnad och företedde utseendet av verklig halvsidenvävnad.

Under tillämpningen av de till rubrikerna 365 och 403 hörande bestämmelserna har det visat sig, att åtskilliga herrkosttyger, vilka på grund av sin beskaffenhet ansetts vara att räkna till sådana till manskläder avsedda yllevävnader, som 1906 års kommitté på nyss återgivna sätt kännetecknat, icke kunnat tullbehandlas enligt den för dylika vävnader avsedda rubriken 403, utan måst föras till rubriken 365, därför att silke ingått i vävnaden i större myckenhet än 3 procent eller vävnadens vikt utgjort mindre än 300 gram per kvadratmeter. Detta icke avsedda förhållande har, så länge skillnaden mellan de båda tullsatserna utgjorde endast 50 öre, icke dragit mycken uppmärksamhet till sig från importörernas sida, men sedan tullsatsen för rubriken 365 genom beslut av 1921 års riksdag höjts till icke mindre än 10 kronor för kilogram, hava, på sätt i ovannämnda promemoria anförts, sådana herrkosttyger, som på ovan angivna skäl måst hänföras till sistnämnda rubrik, i regel ansetts icke kunna bära en så hög tull, varför införda partier återutförts utan att tull erlagts. Därjämte hava för importörerna framträtt de i promemorian närmare berörda olägenheterna av utstansning och tidsödande undersökningar.

I samband med den av utskottet föranstaltade utredningen hava för utskottet företetts ett flertal prover, typiska för olika förekommande slag av till manskläder avsedda yllevävnader med inblandat silke.

Av vad utskottet sålunda inhämtat och vid förevisandet av nyssnämnda prover haft tillfälle att iakttaga, har utskottet funnit framgå, att sådana herrkosttyger, vilka på grund av ifrågavarande bestämmelsers avfattning måste hänföras till rubriken 365, tillhöra den typ av vävnader, som enligt grundtanken i bestämmelserna bör tullbehandlas enligt rubriken 403. För att dylika tyger skola kunna tullbehandlas enligt sistnämnda rubrik torde den för rubrikens tillämpning fastställda gränsen böra ändras genom såväl en höjning av procentsatsen silke som en sänkning av vikten per ytenhet.

I förra hänseendet har det synts utskottet ådagalagt, att de av de nuvarande bestämmelserna föranledda olägenheterna komma att i ej obehörlig utsträckning fortfarande göra sig gällande, därest procentsatsen icke höjes något mera än till 5 procent såsom motionären föreslagit, men att en höjning till 7 procent måste anses i stort sett avhjälpa olägenheterna, i den mån dessa sammanhånga med den medgivna silkeshalten. Vad åter viktgränsen beträffar torde den av motionären ifrågasatta sänkningen till 250 gram per viktenhet vara väl avpassad.

Emot de ändringar, som av ovan angivna skäl synas påkallade, torde icke några betänkligheter möta ur den synpunkt, som varit bestämmande för höjningen av tullsatsen vid rubriken 365, nämligen den statsfinansiella. Sådana kostymtyger, som äro avsedda att genom ändringarna bli hänförliga till rubriken 403, kunna nämligen, på sätt av utredningen framgår, icke antagas bli föremål för någon nämnvärd import, så länge de beläggas med en tull av 10 kronor per kilogram.

Då de ändringar i rubriken 403, som utskottet sålunda funnit sig böra förorda, påkalla motsvarande ändringar i anmärkningen till rubriken 365, upptager utskottet i sin hemställda förslag härtill. Ändringarna torde böra träda i kraft från och med nästkommande budgetårs ingång.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionen II: 143 av herr Starbäck, om ändring i rubriken 403 i tulltaxan, besluta,

dels att rubriken 403 i tulltaxan skall erhålla följande ändrade lydelse:

	Kvantitet för tullberäkningen	Tullsats
		Kr. öre
403	Vävnader av ull, även i förening med annat spånadsämne med undantag av silke: ----- kostymvävnader, vägande per kvm. 250 gram eller däröver, och innehållande trådar, helt eller delvis av silke, såframt silket utgör högst 7 procent av vävnadens hela vikt ...	1 kg. 2 50
	<i>Anm.</i> Till grund — — — — förekommande silket.	

dels ock att den till rubriken 365 i tulltaxan hörande anmärkningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Anm. Yllekostymvävnader, vägande 250 gram eller däröver per kvm. och innehållande trådar, helt eller delvis av silke, hänföras, såframt silket utgör högst 7 procent av vävnadens hela vikt, till vävnader av ull. Till grund för bestämmande av den medgivna procenthalten av silke lägges i fråga om trådar delvis av silke endast vikten av det i sagda trådar förekommande silket.

Stockholm den 21 februari 1924.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: se under betänkandet nr 8.